

– Imponerande att möta människornas enorma glöd

Kurirens reporter hemma efter valet i Sydafrika

STARKA MINNEN. Människor som trots väntan i 15 timmar på att få rösta varit fyllda av glöd och entusiasm har gjort starkt intryck på Ove Lindberg som nu är tillbaka i Hälsingland.

BEGRAVNINGSFÖLJE. Ove Lindbergs deltog i en begravning av dödade ANC-medlemmar och säger att in i det sista använde ANC begravningarna i den politiska kampen. Som här vid en begravning av fyra nedskjutna ANC-anhängare under stridigheter på Kumalo street i Thokoza.

Foto: OVE LINDBERG

HUDIKSVALL

Ove Lindberg har kommit hem igen från Sydafrika och uppdraget som fredsövervakare. Under den mest omvälvande tiden i Sydafrikas historia fanns han på plats och kunde med egna ögon följa vad som hände. Det har varit sju veckor av skottlossning, dödade människor och blodigt allvar, men framförallt har han varit med om att fred och demokrati har införts i landet.

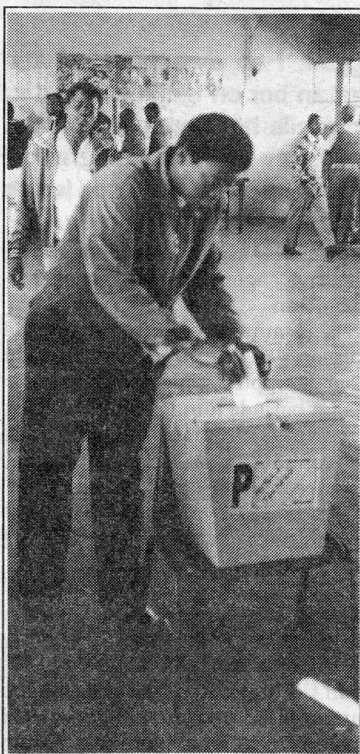
Kurirens reporter Ove Lindberg har arbetat främst i Thokoza, en svart kåkstad i East Rand utanför Johannesburg.

Han har fått uppleva stridigheter, skottlossning och andra oroligheter som blossade upp. Oroligheterna dämpades betydligt i Thokoza före valet, som genomfördes med början den 26 april. Dock sprängde förmodligen den vita extremhögren bomber, bland annat utanför ANC:s huvudkontor i Johannesburg, som dödade människor, endast dagen innan valet inleddes.

IFP ändrade sig

Ove Lindberg reste till Sydafrika under Pemsas organisation, Peace Monitoring in South Africa, en Sidastödd paraplyorganisation för 16 svenska folkrörelser. Han har arbetat som fredsövervakare och valövervakare i sju veckor och har varit närvarande vid politiska möten, demonstrationer och även begravningar.

Syftet med fredsövervakarna har varit att försöka stävja oroligheterna i Sydafrika, som pågick som värst innan det första demokratis-

RÖSTAR. En man röstar för första gången i det nya demokratiska Sydafrika. Foto: OVE LINDBERG

ka valet i landet genomfördes i slutet av april.

De politiska partier som Ove Lindberg främst haft kontakt med i sitt arbete har varit ANC, Sydafrikas nye president Nelson Mandelas parti, vilket är det största i Sydafrika, samt IFP, Inkatha Freedom Party, vars medlemmar inte ville ha ett val. Drygt en vecka innan valet beslutade dock IFP att delta.

Han har nästan inte haft någon kontakt med National Party, den tidigare presidenten F W de Klerks parti.

Sveriges stöd välkänt

Han har arbetat tillsammans

OROLIGT. En pansarvagn från SADF, den sydafrikanska armén på väg in i ett tidigare oroligt område på Kumalo street i Thokoza.

Foto: OVE LINDBERG

med observatörer från andra länder, då sammanlagt 22 länders utsända fanns representerade i Sydafrika. Det skilde sig inte i arbetet mellan de olika ländernas observatörer, men Ove Lindberg säger att många sydafrikaner var medvetna om det stöd som Sverige visat dem som kämpat för demokrati i många år.

– Vårt arbete som fredsövervakare och valobservatörer var av betydelse, säger Ove Lindberg. Det spelade en stor roll att vi fanns där. Det uppskattades att vi fanns på plats i vallokalerna innan valet och hjälpte till med bland annat de tekniska förberedelserna. Mest nöjd är jag i alla fall över att vi lyckades

slå en bro mellan ANC och Inkatha, och att oroligheterna upphörde.

Starkaste minne

Hans intensivaste minne från Sydafrika är perioden från stridigheter till fred, strax innan valet. När hans grupp öppnade ett så kallat "No go area", ett bannlyst område där stridigheterna pågick som värst i Thokoza, är av betydelse för honom.

Minnen har etsat sig fast då han under valdagarna mötte folk som stått i kö i kanske 15 timmar, men fyllda av glöd och entusiasm inför möjligheten att få rösta för första gången i sina liv.

– Det var imponerande att möta

den enorma glöd som människorna utstrålade under hela processen, trots alla tekniska svårigheter, säger Ove Lindberg.

Den demokratiska processen i Sydafrika har lett till att landet har fått sin första svarta president, Nelson Mandela. Annu är det inte planerat att fler fredsövervakare från Sverige ska åka till Sydafrika, eftersom det inte är klarlagt om uppföljande kommunala val ska hållas i höst. Men, om det skulle bli fortsatta insatser från Sverige, är Ove Lindberg en av dem som gärna skulle vilja åka igen.

– Absolut vill jag åka igen. Det har varit en otrolig upplevelse, säger han.

EWA NILSSON